

Dosarul nr. 3ra-844/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

DECIZIE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând recursul depus de către Emilia Popa, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Emilia Popa împotriva Agenției Servicii Publice, intervenient accesoriu Întreprinderea cu Capital Străin „Zepter International” Societate cu Răspundere Limitată, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Emilia Popa și a fost menținută hotărârea din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 23 ianuarie 2017, Emilia Popa a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Camera Înregistrării de Stat” (în prezent Agenția Servicii Publice) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 18 februarie 2016, ÎS „Camera Înregistrării de Stat” a emis decizia privind înregistrarea modificărilor în lista asociațiilor în actele de constituire a ÎCS „Zepter International” SRL.

A invocat că prin ordinul nr. 12 din 05 aprilie 2016 a fost concediată din funcția de contabil-șef al ÎCS „Zepter International” SRL în legătură cu schimbarea proprietarului unității conform art. 86 alin. (1) lit. f) din Codul muncii.

La data de 12 ianuarie 2017, reclamanta a depus o cerere prealabilă la ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, solicitând anularea deciziei privind înregistrarea modificărilor în lista asociațiilor în actele de constituire a ÎCS „Zepter International” SRL, emisă la 18

februarie 2016.

Prin răspunsul nr. 05p-69 din 18 ianuarie 2017, ÎS „Camera Înregistrării de Stat” a respins cererea prealabilă.

Consideră că la emiterea deciziei din 18 februarie 2016, pârâta a încălcat prevederile art. 7 alin. (4) lit. a) și b) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007, potrivit cărora pentru înregistrarea de stat a persoanelor juridice cu investiții străine se vor depune: extrasul din registrul în care este înregistrată persoana juridică cu investiții străine, tradus și legalizat notarial și actele de constituire ale persoanei juridice străine, documente care însă nu au fost prezentate la emiterea actului administrativ.

A susținut că de fapt, ÎCS „Zepter International” SRL, până la solicitarea modificărilor, era obligată să efectueze modificări în documentele de constituire, deoarece ambii asociați și-au schimbat datele. În Registrul de stat se înscriu în mod obligatoriu denumirea completă și abreviată a asociațiilor, sediul actual.

Astfel, la data emiterii deciziei contestate, în Registrul de stat figura asociatul Zepter Holding B.V., dar nu Zepter Holding B.V. i.l., sediul asociatului Zepter Holding B.V. figura: Leidseplein 29 2HC 1017 PS Amsterdam, Olanda, însă sediul asociatului Zepter Holding B.V. i.l. este înregistrat în Registrul Comerțului din Olanda: Veembroederhof 109, 1019 HD Amsterdam, Olanda.

Emilia Popa a menționat că în Registrul de stat al doilea asociat UBA United Business Activities Holding AG figura sub nr. de înregistrare 170.3.000.016.516 cu sediul: Zugerstrasse 7, 6340 Baar, Elveția, însă în realitate asociatul este înregistrat în Registrul Comerțului din Cantonul Schwyz, Elveția sub nr. CHE-101.890.018 cu sediul: Sihleggstrasse 5 23, 8832 Wolerau, Cantonul Schwyz, Elveția.

A afirmat că registratorul de stat a ignorat și faptul că, deși contractul de vânzare-cumpărare a cotei-părți a ÎCS „Zepter International” SRL a fost semnat la 17 noiembrie 2015, dreptul de proprietate intră în vigoare la data de 01 ianuarie 2015, ceea ce este o ilegalitate. Prin urmare, registratorul de stat era obligat la emiterea deciziei să reînregistreze ÎCS „Zepter International” SRL și să solicite extrasul din registrul comerțului național din țara de origine a ambilor asociați, certificatul de înregistrare și documentele de constituire ale ambilor asociați străini.

A precizat că decizia ÎS „Camera Înregistrării de Stat” din 18 februarie 2016 privind înregistrarea modificărilor în lista asociațiilor în actele de constituire a ÎCS „Zepter International” SRL a constituit unicul temei pentru concedierea ei din funcția de contabil-șef.

A solicitat anularea deciziei ÎS „Camera Înregistrării de Stat” din 18 februarie 2016 privind înregistrarea modificărilor în lista asociațiilor în actele de constituire a ÎCS „Zepter International” SRL, ca fiind contrară prevederilor legale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 02 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu ÎCS „Zepter International” SRL.

La 25 octombrie 2017, pârâta ÎS „Camera Înregistrării de Stat” a fost înlocuită în

proces cu Agenția Servicii Publice în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 314 din 22 mai 2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice.

Prin hotărârea din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către Emilia Popa a fost respinsă ca tardivă.

Prin decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Emilia Popa și a fost menținută hotărârea din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La data de 17 mai 2019 Emilia Popa, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele ierarhic inferioare eronat au stabilit că cererea de chemare în judecată a fost depusă tardiv, deoarece prin răspunsul nr. 700 din 28 decembrie 2016 a aflat pentru prima dată că prin decizia ÎS „Camera Înregistrării de Stat” din 18 februarie 2016, UBA United Business Activities Holding AG a devenit unic asociat al ÎCS „Zepter International” SRL. Iar, alte probe precum că a luat cunoștință de decizia contestată înainte de 28 decembrie 2016 nu au fost prezentate în instanța de fond.

A susținut că ulterior, la 12 ianuarie 2017, în termenul prevăzut de lege, a contestat cu cerere prealabilă decizia din 18 februarie 2016 și prin răspunsul nr. 05p-69 din 18 ianuarie 2017 ÎS „Camera Înregistrării de Stat” aceasta a fost respinsă. Prin urmare, nu există niciun temei legal de a considera că acțiunea a fost depusă cu încălcarea termenului de prescripție prevăzut de Legea contenciosului administrativ.

A indicat că mai mult ca atât, prin răspunsul din 18 ianuarie 2017 intimata nu a respins cererea prealabilă ca tardivă, dar a comunicat necesitatea de a se adresa în instanța de judecată dacă nu este de acord cu acțiunile de înregistrare a modificărilor în lista asociaților în actele de constituire a ÎCS „Zepter International” SRL.

Recurenta a menționat că instanța de recurs urmează a reține că autoritatea publică nu a dovedit legalitatea acțiunilor privind înregistrarea modificărilor în lista asociaților în actele de constituire a ÎCS „Zepter International” SRL, or, în conformitate cu prevederile art. 117, 118, 130 din Codul de procedură civilă, art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 urma să demonstreze prin probe pertinente și admisibile legalitatea actului administrativ contestat.

Prin referința depusă la 28 iunie 2019, ÎCS „Zepter International” SRL a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pe care le consideră întemeiate și legale.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de

contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că prin Decizia privind înregistrarea modificărilor din 18 februarie 2016, emisă de ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, a fost admisă cererea de înregistrare a modificărilor depusă la 10 februarie 2016 și au fost înregistrate și consemnate în Registrul de stat al persoanelor juridice modificările în actele de constituire ale persoanei juridice Întreprinderea cu Capital Străin Firma „Zepter International” SRL, înscrisă în Registrul de stat al persoanelor juridice cu nr. 1003600134147 din 21 iunie 1996 după cum urmează: Lista asociaților după modificări - UBA UNITEDBUSINESS ACTIVITIES HOLDING AG cu partea socială în valoare de 25 000 dolari SUA (100,00 %) (f.d. 31).

La data de 12 ianuarie 2017, Emilia Popa a depus cerere prealabilă la ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, solicitând revocarea deciziei privind înregistrarea modificărilor în documentele de constituire a ÎCS „Zepter International” SRL, emisă la 18 februarie 2016 (f.d. 7).

Prin răspunsul nr. 05p-69 din 18 ianuarie 2017, ÎS „Camera Înregistrării de Stat” i-a comunicat că în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (3) și (4) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007, decizia de înregistrare poate fi contestată în instanța de judecată și poate fi anulată numai de instanța de judecată. Decizia de înregistrare poate fi anulată de registrator în cazul când instanța judecătorească declară nule actele care au stat la baza adoptării deciziei de înregistrare. Reieșind din cele menționate, în lipsa unui act judecătorec privind anularea actelor care au stat la baza adoptării deciziei de înregistrare,

examinarea cererii nu ține de competența organului înregistrării de stat (f.d. 8).

La data de 23 ianuarie 2017, Emilia Popa a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Camera Înregistrării de Stat” (în prezent Agenția Servicii Publice), solicitând anularea deciziei din 18 februarie 2016 privind înregistrarea modificărilor în lista asociaților în actele de constituire a ÎCS „Zepter International” SRL, ca fiind contrară prevederilor legale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia respingerii acțiunii ca fiind tardivă.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Emilia Popa, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanțele judecătorești este una întemeiată și legală.

Conform art. 271 din Codul civil, în redacția de până la 01 martie 2019, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Conform art. 272 alin. (1) din Codul civil, în redacția de până la 01 martie 2019, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Din materialele dosarului rezultă că, atât în referința depusă, cât și în ședința de judecată a primei instanțe, reprezentantul Agenției Servicii Publice a invocat că acțiunea înaintată de către Emilia Popa a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

În corespundere cu art. 17 alin. (1) din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Acest termen curge de la:

a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri;

c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Conform art. 14 alin. (3) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2009, decizia de înregistrare poate fi contestată în instanța de judecată și poate fi anulată numai de instanța de judecată.

Potrivit art. 16 alin. (1) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat se efectuează în modul și în condițiile prevăzute pentru înregistrarea persoanei juridice, dacă legea nu prevede altfel.

Reieșind din prevederile legale enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că la examinarea litigiilor ce țin de anularea deciziilor de înregistrare a persoanelor juridice, precum și a deciziilor de înregistrare a modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice nu este necesară respectarea procedurii prevăzute de lege de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, deoarece Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali prevede expres că decizia de înregistrare poate fi contestată în instanța de judecată și poate fi anulată numai de instanța de judecată.

Prin urmare, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat greșit că Emilia Popa a depus tardiv cererea prealabilă, cu încălcarea termenului stabilit de art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, or, la caz, legea nu prevede procedura prealabilă și respectiv, Emilia Popa urma să conteste decizia din 18 februarie 2016 direct în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile din data comunicării actului administrativ.

Astfel, se constată că atât pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cât și în cererea de recurs, Emilia Popa a susținut că din răspunsul nr. 700 din 28 decembrie 2016 a aflat pentru prima dată despre emiterea deciziei ÎS „Camera Înregistrării de Stat” din 18 februarie 2016 privind înregistrarea modificărilor, însă un asemenea răspuns nu a fost anexat la materialele cauzei, nefiind clar din partea cărei autoritate l-a primit și care este conținutul acestuia.

În cererea de chemare în judecată, Emilia Popa a invocat că prin ordinul nr. 12 din 05 aprilie 2016 a fost concediată din funcția de contabil-șef al ÎCS „Zepter International” SRL în legătură cu schimbarea proprietarului unității conform art. 86 alin. (1) lit. f) din Codul muncii.

În circumstanțele date, instanța de recurs remarcă că recurenta nu poate invoca faptul că a cunoscut despre actul administrativ contestat ulterior, or, anume decizia ÎS „Camera Înregistrării de Stat” din 18 februarie 2016 a stat la baza emiterii ordinului de concediere, UBA UNITEDBUSINESS ACTIVITIES HOLDING AG devenind unic asociat cu partea socială de 100,00 %.

Mai mult ca atât, art. 34 alin. (1) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali stipulează că datele din Registrul de stat și din actele de constituire sunt publice și accesibile tuturor în condițiile și în

limitele prevăzute de legislația cu privire la accesul la informație.

De asemenea, conform art. 64 din Codul civil, în redacția de până la 01 martie 2019, care prevede publicitatea registrelor de stat ale persoanelor juridice, dacă faptul este înregistrat și făcut public, terțul trebuie să-l recunoască în raport cu sine. Respectiv, modificările operate în Registrul de stat, care este public, sunt opozabile terților interesați din momentul publicării.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că Emilia Popa a cunoscut despre actul administrativ contestat cel puțin la data concedierii, adică la 05 aprilie 2016, însă a depus cererea de chemare în judecată abia la 23 ianuarie 2017, cu omiterea evidentă a termenului de 30 de zile prevăzut de art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ și fără a solicita repunerea în termen.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Emilia Popa, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Mariana Pitic